

Bouwhistorische Commissie Westfries Genootschap

Project 17.13 Koolhuis Rijperweg 1 't Rijpje Sint Maarten

Beschrijving

Fier prijkt dit koolhuis met gebroken kap op de driesprong aan het begin van 't Rijpje. Het werd gebouwd in 1927 in opdracht van het bestuur van het Genootschap Sint Maarten².

Oude foto die een indruk geeft van het oorspronkelijke tuindershuis.

Deze stichting, daterend uit 1842, ijverde voor de bouw van een rooms-katholieke kerk en een school in 't Rijpje. De kerk is er nooit gekomen, maar wel werd er in 1920 een school gebouwd. Aanvankelijk kwamen er te weinig leerlingen. Daarom besloot het bestuur zeven tuindersbedrijven aan 't Rijpje in te richten: drie voor eigen mensen en vier voor katholieke gezinnen van buiten de gemeente. Dit koolhuis is één van die zeven panden. Als enige draagt het op de nok nog een kruis als herkenningsteken.

Het kruis op de voorgevel

Huis anno 2017

Bewoning

Hier kwamen wonen Laurentius Roozendaal en Anna Praat met hun vier kinderen. Zij woonden eerst in 't Rijpje, nabij nummer 10. Het huis staat er nu niet meer. Naderhand werd het gezin verblijd met nog acht kinderen. Er werd in die tijd witte en rode kool, aardappelen, uien, gladiolen en tulpen geteeld. Bets Strooper-Roozendaal, dochter van Laurentius en Anna, werd in 1928 geboren, vlak na de verhuizing. Zij herinnert zich de opslag van kool. Op zolder was opslag van gladiolen, daar stond ook een kachel om te drogen. Cor Roozendaal, zoon van Laurentius en Anna, en zijn vrouw Marie Sneekes werden in 1962 huurders van de woning. In 1993 kochten Johan Roozendaal, zoon Cor en Marie, en Lida Janssen het huis van Parochiële Charitas Instelling Sint Maarten. Sinds 2004 zijn Gerard en Anja Harink de eigenaren van dit koolhuis.

Beschrijving

Het pand meet 15 x 7 meter. De voorgevel en de west- en achtergevel zijn in originele staat.

In de westgevel zijn alle vijf raampjes nog aanwezig.

Aan die kant liep vroeger een sloot. Ook was in die gevel een deur. Voor het huis was eveneens een sloot met een brug erover.

De voorgevel heeft de originele indeling behouden inclusief het kruis in de nok.

In de achtergevel zien we twee deuren, kleine ramen, een katrol en een aangebouwde wc.

In de oostgevel zijn twee raampjes vervangen door een deur.

Achterzijde

Binnen is het pand verbouwd tot woonruimte. Wel is achterin de trap naar zolder aanwezig. De zolder was in twee 'stukken' verdeeld met ieder een trap. De zolderraampjes hebben een luikje aan de binnenkant.

De plee

Westgevel

² Zie ook *West-Frieslands Oud & Nieuw*, 1983; Bertus Voets, 'Genootschap Sint Maarten': uniek overblijfsel van de Bataafse republiek.